

Raadsvoorstel

Vergadering	: 17 december 2013	
Nummer	: Raad	
Datum voorstel	: 19 november 2013	
Portefeuillehouder	: Ad Cardon (078) 770 6002	ad.cardon@alblasserdam.nl
Primaathouder	: S. van Nes (078) 770 6104	s.van.nes@alblasserdam.nl
Onderwerp	: Beleidsbrief Wmo 2015	
Soort voorstel	: Regionale samenwerking	

Samenvatting:

Met dit voorstel wordt u gevraagd de Beleidsbrief Wmo 2015 vast te stellen. In de beleidsbrief zijn opgenomen: de visie en uitgangspunten op de Wmo 2015, het sturingskader (waaronder achter sturingsprincipes) en de wijze waarop wij de wet uit willen voeren in de Drechtsteden.

Voorstel:

1. De Beleidsbrief Wmo 2015 vast te stellen

1. Wat is de aanleiding?

Met bijgaande 'Beleidsbrief' Wmo 2015 verzoeken wij u richting te geven aan het beleid en de uitvoering van de nieuwe Wmo. We bereiden ons binnen de Drechtsteden gezamenlijk voor op de nieuwe wet. De richtinggevende uitspraken uit deze beleidsbrief worden de komende maanden verder uitgewerkt in het Beleidskader Wmo 2015, dat in een later stadium ter vaststelling wordt aangeboden aan de zes colleges en gemeenteraden in de Drechtsteden.

Kern Wmo 2015

De decentralisatie van de AWBZ naar de Wmo maakt onderdeel uit van de drie decentralisaties AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet van rijk naar gemeenten en is één van de maatregelen om de AWBZ betaalbaar te maken en te houden. Daartoe is een nieuw wetsvoorstel Wmo in oktober 2013 aan de Tweede Kamer aangeboden. De nieuwe Wmo zal naar verwachting op 1 januari 2015 ingaan. Binnen de nieuwe Wmo worden de negen prestatievelden vervangen voor 3 doelen, te weten:

- Het bevorderen van sociale samenhang, mantelzorg, vrijwilligerswerk en de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente en het voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld;
- Het ondersteunen (en bevorderen) van de participatie en zelfredzaamheid van mensen met een beperking of chronische, psychische of psychosociale problemen, indien mogelijk in de eigen leefomgeving;

- Het bieden van opvang waaronder: maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, beschermd wonen en verslavingszorg¹.

Met de Wmo 2015 krijgen gemeenten verantwoordelijkheid voor:

- extramurale begeleiding;
- kortdurend verblijf;
- 5% van de persoonlijke verzorging (95% zorgverzekeraar)
- budget cliëntondersteuning (voorheen bij MEE-plus);
- budget mantelzorgcompliment;
- een deel van inkomensondersteuning voor chronisch zieken en gehandicapten;
- beschermde woonvoorzieningen voor inwoners met psychische of psychosociale problemen (de middelen hiervoor gaan naar centrumgemeente Dordrecht).

Bovendien wordt de extramuralisering verder voortgezet waardoor meer inwoners die anders intramuraal woonden onder verantwoordelijkheid van de gemeentelijke ondersteuning vallen. Daarnaast worden de middelen voor huishoudelijke ondersteuning verder versoberd (met 40%).

Toelichting 'Beleidsbrief Wmo 2015'

Met dit voorstel vragen wij u de Beleidsbrief Wmo 2015 vast te stellen. In de beleidsbrief zijn opgenomen: de visie en uitgangspunten op de Wmo 2015, het sturingskader (waaronder achter sturingsprincipes) en de wijze waarop wij de wet uit willen voeren in de Drechtsteden.

De 8 sturingsprincipes zijn:

1. We ondersteunen de cliënt bij het vinden van ondersteuning op maat en verstevigen de participatie van onze bewoners en cliënten.
2. We werken samen met aanbieders voor passend ondersteuningspakket.
3. Wij bepalen de toegang.
4. We sturen op resultaat.
5. We zijn financieel solidair.
6. We werken aan een integrale aanpak.
7. We versoberen.
8. We regelen maatwerk op Drechtstedenniveau, algemene voorzieningen zijn een lokale verantwoordelijkheid.

De brief gaat uit van het ontwerp Wmo 2015 waarbij gemeenten lokaal werken aan het versterken van eigen kracht en voorliggende voorzieningen waardoor de vraag naar maatwerkvoorzieningen afneemt. Beleid en uitvoering van maatwerkvoorzieningen Wmo moet door de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) de maatwerkvoorziening worden uitgevoerd.

2. Wat willen we bereiken?

Maatschappelijk effect

Op 1 januari 2015 worden gemeenten verantwoordelijk voor het bevorderen en ondersteunen van de zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking, chronisch psychische of psychosociale problemen. De nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verplaatst de huidige verantwoordelijkheid van extramurale begeleiding, persoonlijke verzorging en kortdurend verblijf (en vervoer) van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) naar de Wmo. Circa 75% van het budget wordt naar gemeenten overgeheveld, dit betekent een bezuiniging van minimaal 25%. Deze kan wellicht hoger zijn wanneer we ruimte willen houden voor noodzakelijke investeringen om de veranderopgaven binnen de decentralisatie te realiseren.

¹ De verantwoordelijkheid voor en financiering van deze taken loopt via de centrumgemeente Dordrecht.

Argumenten

1.1. Om het Beleidskader Wmo 2015 tijdig te kunnen vaststellen, is politiek draagvlak dringend gewenst.

Op basis hiervan kunnen we het beleidskader gezamenlijk verder vormgeven. Ervan uitgaande dat de nieuwe Wmo op 1 januari 2015 ingaat, hebben we beperkt de tijd voor voorbereiding, bestuurlijke aanbesteding, inkoop en het inrichten van een uitvoeringsorganisatie; de urgentie is dus zeer hoog.

1.2. Beleid en uitvoering van de maatwerkvoorzieningen passen het beste bij de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden.

- De financiële risico's zijn groot. Financiële solidariteit binnen de Drechtsteden is daarom gewenst. Er is landelijk nog veel onduidelijk over de hoogte van de middelen, die met een korting van 25% vanaf 2015 naar de gemeenten komen. We verwachten nog een brief, waarin de staatssecretaris meer duidelijk geeft over de middelen (verdeelmodel) vanuit de AWBZ in de nieuwe Wmo. Wel is duidelijk dat de korting op huishoudelijke verzorging vanaf 2015 structureel 40% zal bedragen.
- Aanbesteding, inkoop en het inrichten van een uitvoeringsorganisatie kosten veel tijd en deskundigheid. Samen kunnen we dit wel.
- Het schaalniveau van de Drechtsteden biedt ten opzichte van de GR ZHZ de meeste ruimte voor invloed vanuit bestuur en politiek.
- We hebben goede ervaringen met de uitvoering van de huidige Wmo. Bovendien is samenhang van de nieuwe verantwoordelijkheden met de huidige Wmo belangrijk.

1.3. Lokaal zijn we in staat onze voorzieningen zo in te richten dat de vraag naar duurdere maatwerkvoorzieningen af neemt.

Lokale gemeenten dienen zorg te dragen voor het in stand houden van de algemene voorzieningen en de lokale sociale infrastructuur, waaronder: vrijwilligerswerk, mantelzorgondersteuning, welzijnswerk en maatschappelijk werk (dijken op deltagoogte). Dit zal in veel gevallen voorkomen dat mensen een beroep moeten doen op de duurdere individuele maatwerkvoorzieningen. Voor het beleidskader Wmo 2015 ontwikkelen we zogenaamd voorwaardestellend beleid zodat we onszelf en ook andere Drechtstedengemeenten verplichten de lokale infrastructuur tenminste tot een minimumniveau in te richten.

Relatie collegeprogramma, begroting, eerdere besluitvorming, etc.

Conform de bestuurlijke planner 2013 wordt met deze beleidsbrief een nadere uitwerking van het beleid voor de transitie AWBZ/Wmo ter besluitvorming voorgelegd.

Kanttekeningen

1.1 De Wmo 2015 is nog niet vastgesteld.

De Tweede Kamer heeft de wet nog niet vastgesteld. Bovendien is nog altijd onduidelijk welke elementen wel of niet onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid gaan vallen. Hiermee komt onze planning om voor de gemeenteraadsverkiezingen een besluit te vragen aan de gemeenteraden in de knel. Bovendien levert deze vertraging mogelijk een extra financieel risico op wanneer gemeenten wel per 1 januari 2015 verantwoordelijk worden voor de Wmo. Het risico hierop is echter niet in te schatten.

1.2 Herziene voornemens uit de brief aan de Tweede Kamer van 6 november 2013

Staatssecretaris Van Rijn heeft de Tweede Kamer in zijn brief van 6 november 2013 geïnformeerd over de nadere uitwerking van de hervorming van de langdurige zorg. In de brief zijn maatregelen opgenomen die afwijken van eerdere voornemens van het kabinet. Zo heeft het kabinet besloten dat het budget van Persoonlijke Verzorging voor 95% naar de Zvw gaat (slechts 5% van het budget gaat naar de Wmo). Daarnaast wordt het over te hevelen budget voor de 'maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten sterk verkleind door het

in stand houden van de belastingregeling (maatregel begrotingsakkoord 2013). Tevens wordt een extra bezuiniging op de cliëntondersteuning doorgevoerd (maatregel begrotingsakkoord 2013). Voor de rest blijft de overdracht van verantwoordelijkheid en budget, zoals beschreven in de Beleidsbrief Wmo 2015, overeind.

1.3 Voorwaardestellend beleid in relatie tot financiële solidariteit dient nader te worden uitgewerkt

In het op te stellen beleidskader Wmo 2015 dient het voorwaardestellend beleid in relatie tot financiële solidariteit nader uitgewerkt te worden. Als we geen overeenstemming bereiken over het minimumniveau van de lokale infrastructuur, kan er namelijk geen sprake zijn van financiële solidariteit. Ook moet er worden nagedacht over hoe we het met elkaar regelen in het geval dat een gemeente niet aan het minimumniveau voldoet. Met andere woorden, wat is voldoende en hoe meten we dat?

3. Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering (inclusief planning)

De richtinggevende uitspraken uit deze beleidsbrief worden de komende maanden verder uitgewerkt in het Beleidskader Wmo 2015, dat in een later stadium ter vaststelling wordt aangeboden aan de zes colleges, gemeenteraden in de Drechtsteden, het Drechtstedenbestuur en de Drechtstraad.

4. Wat mag het kosten?

De bedragen die gemoeid zijn met de Wmo 2015 zijn nog onduidelijk. We komen hier in het beleidskader Wmo 2015 en de perspectiefnota 2015 op terug.

5. Communicatie en inspraak

De beleidsbrief is opgesteld op basis van het sturingskader Wmo 2015. Dit sturingskader is tot stand gekomen in afstemming met bestuurder, zorgaanbieders, Wmo-adviesraden en cliëntenvertegenwoordigers (regionale klankbordgroep Wmo). De sturingsprincipes zijn eveneens aan de gemeenteraden gepresenteerd in de diverse lokale oriëntatie/commissieavonden.

De Beleidsbrief Wmo 2015 dient te worden beschouwd als opmaat naar het Beleidskader Wmo 2015. Wij hebben de Wmo Adviesraad geconsulteerd om nog input te verkrijgen voor het beleidskader. De Wmo Adviesraad is, via de regionale klankbordgroep waarin zij vertegenwoordigd zijn, betrokken geweest bij het sturingskader. Bij het Beleidskader Wmo 2015 zal de Wmo Adviesraad worden gevraagd om formeel advies uit te brengen.

Na instemming door de colleges van B&W in de Drechtsteden is een persbericht uitgegaan.

6. Bij dit voorstel horen de volgende bijlagen:

- Beleidsbrief Wmo 2015

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

secretaris

burgemeester